

Structuur van de Belgische boekhoudkundige en fiscale beroepen

Claude Janssens
Eredeken van de Arbeid

1. Boekhoudkundige en fiscale beroepen

De boekhoudkundige en fiscale beroepen¹ bestrijken een ruime sector en omvatten verschillende beroepen, al dan niet erkend, openbaar of privé. Het nationaal organiserend comité van het KIEA (Koninklijk Instituut der Eliten van de Arbeid), waar om de vijf jaar de beroepsverenigingen en organisaties van de betrokken werknemers zitting hebben, heeft de volgende beroepen erkend als behorend tot de sector van de boekhoudkundige en fiscale beroepen:

- 1) accountant;
- 2) accountant en belastingconsulent;
- 3) belastingconsulent;
- 4) erkende boekhouder;
- 5) erkende boekhouder-fiscalist;
- 6) bedrijfsrevisor;
- 7) andere boekhoudkundige beroepen;
- 8) andere fiscale beroepen.

Onder andere boekhoudkundige beroepen, moet worden verstaan:

- 1) boekhouder en hoofdboekhouder van private of openbare instanties;
- 2) hulpboekhouder en boekhoudkundig bediende van private of openbare instanties;

- 3) financieel tussenpersoon en andere erkende financiële beroepen;
- 4) gewestelijke en gemeentelijke ontvanger;
- 5) penningmeester van rechtspersonen.

Onder andere fiscale beroepen, moeten de opdrachten worden verstaan van alle ambtenaren van de Belastingadministratie die, op verschillende niveaus, instaan voor de controle en de follow-up van de dossiers van belastingplichtigen.

2. De integratieorganen van de boekhoudkundige en fiscale beroepen

2.1. Vrijheid van vereniging

De integratieorganen van de boekhoudkundige en fiscale beroepen hebben niet de uitoefening van één van de bovenvermelde beroepen tot doel en vallen dus onder de toepassing van de waarborg van de vrijheden bedoeld in artikel 27 van de Grondwet (artikel dat tot doel heeft de oprichting van privéverenigingen te waarborgen, alsook de deelname aan hun activiteiten). Deze grondwettelijke bepaling wordt specifiek benadrukt door de Wet tot waarborging der vrijheid van vereniging van 24 mei 1921, die werd bekendgemaakt op 28 mei 1921, alsook door de bepalingen van de

¹ Beroep: maatschappelijke werkring waarvoor men de vereiste bekwaamheid en/of

bevoegdheid heeft verkregen. Deze term is het meest geschikt om personen aan te wijzen die

hetzelfde beroep uitoefenen, vooral wanneer het om dienstverleners gaat.

internationale verdragen nr. 87 van 9 juli 1948 betreffende de vakbondsvrijheid en nr. 98 van 1 juli 1949 van de Internationale Arbeidsorganisatie betreffende de syndicale vrijheid en de bescherming van het syndicaal recht, waarin deze volledige vrijheid, de uitoefening van hun recht van onderhandeling over de arbeidsvoorwaarden en hun stakingsrecht worden erkend en omschreven. In dit verdrag nr. 87, waarvan we de belangrijkste artikels hierna in herinnering brengen (cf. infra punt 4) *bepaalt artikel 10 dat het begrip "organisatie" elke organisatie van werknemers of werkgevers betekent, welke het bevorderen en het verdedigen van de belangen van de werknemers of de werkgevers tot doel heeft.*

2.2. Ledenvertegenwoordiging

2.2.1. Beroepsverenigingen

Reeds in 1898 heeft de wetgever zich over de corporatieve activiteiten gebogen en was deze van mening dat de overheid niet bevoegd is om zich rechtstreeks in te laten met de uitoefening van de beroepen. Als gesprekspartner met de beroepen, roept de wetgever dus de *beroepsverenigingen* in het leven.

Beroepsverenigingen worden uitsluitend opgericht voor de studie, bescherming en ontwikkeling van de beroepsbelangen van hun leden. Het gaat om een erkenning van de corporaties, maar in een vorm die openstaat naar derden en die vooral strikt door de wet is gereguleerd.

2.2.2. Corporatie of vakvereniging

De *vakvereniging* is een vereniging van verschillende personen die hetzelfde beroep, een verwant of gelijkaardig beroep uitoefenen om de belangen van haar leden te bestuderen, te ontwikkelen of te verdedigen. Een corporatie is tegelijk een *vakbond*, omdat ze haar leden verdedigt, een *geheel van kringen*, wegens haar rol in het doorgeven van knowhow, een *maatschappij voor onderlinge bijstand*, wegens de morele en materiële bijstand aan haar leden, en ten slotte een *banket*. Bijzonder is dat ze steunt op de corporatieve

democratie door middel van aangepaste structuren en op haar integratie in het lokale en/of gewestelijk economisch weefsel.

Terugblik in de geschiedenis: de oude corporaties werden in België afgeschaft onder de Franse bezetting wegens de macht die ze hadden verworven.

Een *vakvereniging* is dus een vereniging van beroepsbeoefenaars met als maatschappelijk doel de studie, bescherming en ontwikkeling van de beroepsbelangen. Ze draagt de naam vakvereniging om dezelfde reden als een vereniging waarvan het maatschappelijk doel de studie, ontwikkeling en verdediging van haar leden is, een vakbond heet. Interessant is ook dat het begrip beroepskorps door de wetgever werd benadrukt in de maatschappelijke doelstelling van de drie Instituten.

2.2.3. Beroepsverbonden

Beroepsverbonden brengen personen samen om belangen te verdedigen die verband houden met de uitoefening van een beroep. De vrije werking ervan is in theorie geïnspireerd op de Wet betreffende de vzw of op het gemeen recht. Sociologisch vertonen ze vaak een bipolaire structuur met enerzijds de bestuurders en de bezielers en anderzijds de leden die de begunstigen zijn van de actie, wat hen onderscheidt van vakverenigingen en beroepsverenigingen. Het gaat vaak om beroepsorganisaties die permanente vorming organiseren voor hun leden en geïnteresseerde derden.

2.2.4. Gemeenschappelijke rol: ledenvertegenwoordiging

Ongeacht of een vereniging van beroepsbeoefenaars opgericht is in de vorm van een vakvereniging, een beroepsvereniging of een beroepsverbond, zal ze een min of meer gelijkaardige maatschappelijke doelstelling hebben en een gemeenschappelijk oogmerk nastreven. Zo zal haar doelstelling geheel of gedeeltelijk bestaan uit de studie, de bescherming en de ontwikkeling van de beroepsbelangen van

de beroepen die ze in haar statutaire omschrijving vertegenwoordigt, zonder dat ze zich kan mengen in de specifieke activiteit van elk beroep. De leden van deze verenigingen kunnen gelijk welk van de boekhoudkundige en fiscale beroepen uitoefenen, of het nu gaat om een erkend of niet-erkend beroep, een openbare of een private functie.

Zo behoort het tot de bevoegdheden van de vakverenigingen, beroepsverenigingen en beroepsverbonden om toe te zien op de correcte vertegenwoordiging van de beoefenaars van de boekhoudkundige en fiscale beroepen die zijn erkend binnen de reguleringsorganen die door de wetgever werden opgericht en op hun rechtmatige rol via het stimuleren van een massale aanwezigheid van hun leden binnen de algemene vergaderingen hiervan, door een actieve deelname van de consultatieve commissies van de beroepsverenigingen en door de ondersteuning van geschikte kandidaten bij de hernieuwing van de raden.

De representatieve aard van de beroepsverbonden mag niet alleen worden beoordeeld op basis van het aantal leden. Men moet ook rekening houden met het ledenpercentage voor de betrokken kieskring, hun werkelijke activiteiten en, wat van groot belang is, hun capaciteit om hun mandatarissen te vernieuwen.

Vakverenigingen, beroepsverenigingen en beroepsverbonden kunnen onderling federaties² of vakverbonden vormen die vaak verenigingen worden van min of meer representatieve corporatieve mandatarissen. Ze kunnen ook Arrondissementskamers³ vormen, naar het voorbeeld van de Orde der Advocaten of consultatieve of overlegcomités.

Vakverbonden en federaties kunnen de wil van de beroepsbeoefenaars niet geldig vertegenwoordigen, aangezien hun mandatarissen slechts bij volmacht optreden. Ze vertegenwoordigen enkel de beroepsorganisaties voor wie ze aanwezig zijn, tenzij de punten op de agenda allemaal met

het vereiste quorum in elk van die verenigingen werden goedgekeurd. Om geloofwaardig te zijn moet elk vakverbond of elke federatie erop toezien dat haar mandatarissen geen lid zijn van de raad van een orde. Het beginsel van onafhankelijkheid maakt het immers niet mogelijk om beroepsbeoefenaars te vertegenwoordigen om hun belangen te ontwikkelen en te verdedigen, terwijl ze door hun mandaat binnen een orde de regels moeten doen naleven die betwist zouden kunnen worden in het kader van de verdediging van de belangen van de beroepsbeoefenaars. Om geloofwaardig te zijn, zien consultatieve comités er ook op toe dat ze dezelfde principes in acht nemen.

2.2.5. Een specifieke rol: deelname aan de consultatieve organen van de ordes

Sommige beroepsverbonden kennen zichzelf het bijzonder statuut toe dat ze de beroepsbeoefenaars vertegenwoordigen of als dusdanig worden beschouwd bij de ordes volgens specifieke criteria. Deze erkenning geldt alleen in het kader van de raadpleging die verband houdt met de uitvoering van de opdracht die de wetgever aan de ordes toevertrouwt. Het valt echter op te merken dat alleen de beroepsverenigingen de waarborg van representativiteit zouden kunnen bieden, aangezien alleen zij worden gecontroleerd door de Raad van State en het ministerie bevoegd voor Arbeid en Sociale Voorzorg.

2.3. Vertegenwoordiging van het beroep: de Waardigheid van Eredeken van de Arbeid

De opdracht van de Eredeken van de Arbeid

De Eredeken van de Arbeid is een waardigheidsbekleder die bij koninklijk besluit wordt benoemd door Zijne Majesteit de Koning op unaniem voorstel van het nationaal organiserend comité bij het Koninklijk Instituut der Eliten van de Arbeid Albert I, op basis van kandidaatstellingen die wor-

² Federatie: een groepering van verenigingen die onafhankelijk blijven van elkaar, terwijl een vakverbond een geheel vormt. De benaming vakverbond wordt meer bepaald

gebruikt voor vakbonden of vakverenigingen. De term federatie wordt ook gebruikt om bepaalde groeperingen van politieke partijen, bewegingen of clubs aan te duiden, alsook

voor verenigingen van personen die dezelfde sport beoefenen.

³ Kamer: plaats waar bepaalde beroepskorpsen samenkomen.

den ingediend door een nationaal organiserend comité. De waardigheid van Eredeken van de Arbeid gaat gepaard met een mandaat dat een representatieve opdracht inhoudt die hem belast met de belichaming van de tradities, de waarde en het moreel en sociaal prestige van zijn beroep. Hij moet onder meer:

- a) de belangen van het beroep dienen en hiertoe, in zo groot mogelijke mate, de noodzakelijke of wenselijke initiatieven nemen;
- b) instaan voor de vertegenwoordiging van de sector van de boekhoudkundige en fiscale beroepen in belangrijke omstandigheden;
- c) bijdragen tot de informatie, opleiding en beroepsvervolmaking van de personen die in de sector zijn tewerkgesteld teneinde hun professionele en sociale promotie te bevorderen.

2.4. Verdediging van beroepsbeoefenaars

Vakbonden hebben als doelstelling de studie en verdediging van de belangen van de werknemers, het optreden bij geschillen, collectieve vorderingen. Het zijn feitelijke verenigingen die zijn opgericht op grond van het recht op vergadering en vereniging dat door de Grondwet wordt toegekend, de Wet van 24 april 1921 en de teksten van het Internationale Verdrag van 9 juli 1948 (goedgekeurd door de Wet van 13 juli 1951), dat werknemers het recht en de vrijheid toekent om zich te verenigen, vakverbonden en federaties te vormen, zich daarbij aan te sluiten of hun lidmaatschap op te zeggen.

2.5. Solidariteit van beroepsbeoefenaars

2.5.1. Voorzorgfonds van de boekhoudkundige en fiscale beroepen

Vereniging met een maatschappelijke doelstelling van voorzorg, solidariteit en zelfs onderlinge bijstand. Dit fonds

zou werken op basis van de ledenbijdragen en zelfs op basis van dotaties die gevormd worden door de beroepsverenigingen.

2.5.2. Maatschappijen van onderlinge bijstand

Geheel van verenigingen van personen met een maatschappelijke doelstelling van voorzorg, solidariteit of onderlinge bijstand, dankzij de bijdragen van hun leden.

2.5.3. Confrérie

Vereniging van personen die zich als broeders beschouwen en religieuze of liefdadigheidsactiviteiten nastreven.

Ondanks het zwakke sociale stelsel voor zelfstandige beroepsbeoefenaars, lijkt geen enkele dergelijke vereniging te zijn opgericht.

2.6. Privékring – vriendenkring – banket

2.6.1. Privékring

Hieronder verstaan we: een vereniging van personen die een welbepaald doel nastreven, bijvoorbeeld culturele, recreatieve of zelfs gewone ontspanningsactiviteiten. Zo zijn er literatuurkringen, filateliekringen, kringen van fokkers van neerhofdieren, gepensioneerdenskring, enz. Er bestaan er in onze beroepssector, want de beoefenaars van de boekhoudkundige en fiscale beroepen hebben, zoals iedereen in België, het recht om verenigingen op te richten die tot doel hebben specifieke activiteiten te organiseren die rechtstreeks en/of onrechtstreeks verband houden met de corporatieve actie. Zo is het Nationaal College der Accountants, dat tot de oprichting van het IAB borg stond voor de kwaliteit van zijn leden-accountants, onder de naam Stichting NCAB en vervolgens Fonds NCAB, uitgegroeid tot een vereniging die tot doel heeft de beroepsuitoefening te bevorderen door

prijzen toe te kennen voor de beste thesissen die worden voorgesteld door de scholen die beoefenaars van de boekhoudkundige en fiscale beroepen opleiden. Sommigen kiezen voor de benaming Club, een woord van Engelse oorsprong dat een synoniem is van kring.

2.6.2. Vriendenkring

Hieronder verstaan we: een vereniging gevormd door personen die tot dezelfde secundaire groep behoren, die bijvoorbeeld hetzelfde beroep uitoefenen, dezelfde sport beoefenen, enz. om activiteiten te organiseren die het gevoel van verbondenheid versterken. Sommige vriendenkringen dragen de benaming broederschap omdat sommige van hun leden zichzelf als broeders beschouwen. Het is zeker geen genootschap, maar een vriendenkring. Een genootschap is een vereniging van personen die tot dezelfde clan behoren en zich verenigen om gemeenschappelijke belangen te verdedigen.

2.6.3. Banket

Hieronder verstaan we: een vereniging van personen die alleen samenkomen naar aanleiding van banketten die georganiseerd worden om de onderlinge banden te onderhouden. Deze vorm van vereniging zou aan de basis liggen van het verenigingsleven. Sommige verenigingen hebben banketten als onderdeel opgenomen: dit is zo voor APCH Tournai, CMCF Basse-Sambre, GFPC Charleroi en la Maison de la fiscalité.

3. De reguleringsorganen van de boekhoudkundige en fiscale beroepen – de ordes

3.1. De nationale ordes

Ordes zijn instanties waarbij de beoefenaars van bepaalde vrije beroepen moeten aansluiten. De ordes vertegenwoordigen hun leden bij de overheid, zien toe op de naleving

van de beroepsregels en staan in voor de interne tucht. In België worden de ordes voor de boekhoudkundige en fiscale sector "Instituten" genoemd, een benaming die over het algemeen wordt gebruikt door religieuze congregaties die opgericht worden volgens de canonieke regels – in het bijzonder deze waarvan de leden geen priesters zijn – alsook door onderwijs- en onderzoeksinstellingen (waarschijnlijk verwijzend naar deze religieuze congregaties, die een belangrijke rol spelen in het onderwijs). "De beroepsinstituten zijn publiekrechtelijke instellingen, waarvan in de oprichting is voorzien in de kaderwet van 1 maart 1976 of een bijzondere wet. De verplichting om deel uit te maken van een beroepsinstituut teneinde een beroep uit te oefenen dat het voorwerp uitmaakt van een reglementering die is aangenomen met toepassing van de voormelde wet, de verplichting om een bijdrage te betalen en, in voorkomend geval, het feit dat men een sanctie oploopt in geval van niet-betaling, zijn vreemd aan het beginsel van vrijheid van vereniging dat is gewaarborgd door artikel 27 van de Grondwet, dat tot doel heeft de oprichting van private verenigingen en de deelname aan hun activiteiten te garanderen."⁴

Deze verplichting om deel uit te maken van een beroepsinstituut, die afwijkt van artikel 27 van de Grondwet, leidt niet tot een belemmering van de naleving van de verdragen nr. 87 en 98 van de Internationale Arbeidsorganisatie en bijgevolg niet tot een mogelijke schending van de mensenrechten, wegens de beperkingen van de actieradius en de lage penetratie met betrekking tot het geheel van de boekhoudkundige en fiscale beroepen. De drie Instituten zijn immers slechts bevoegd om in te staan voor de vorming, de organisatie van een korps van specialisten en de controle van de manier waarop de beroepsbeoefenaars hun beroep uitoefenen. Hoewel de Instituten instaan voor de permanente vorming, hebben ze niet het gezag om deze te organiseren, maar alleen de vrijheid om dit te doen zonder nadeel toe te brengen aan de beroepsorganisaties (zie hierover punt 4).

⁴ Arrest van het Arbitragehof nr. 104/99 van 6 oktober 1999 – Rolnummer: 1399 – punt B.6.2.

Net als elke orde vervullen de Instituten een onontbeerlijke rol voor zover ze de beperkingen van hun opdrachten in acht nemen en niet in het vaarwater komen van de beroepsorganisaties die een integrerende functie hebben en die er als enige aanspraak op kunnen maken dat ze de beroepsbeoefenaars die er lid van zijn vertegenwoordigen, aangezien ze werden opgericht met inachtneming van artikel 27 van de Grondwet en de verdragen nr. 87 en 98 van de Internationale Arbeidsorganisatie.

De ordes hebben een raad van mandatarissen die verkozen zijn door een algemene vergadering van hun leden. De gekozen mandatarissen moeten hun mandaat vervullen in het kader van de orde en moeten hetzij de vereiste onafhankelijkheid genieten ten opzichte van hun beroepsorganisatie die hun kandidatuur heeft voorgedragen, hetzij geen directierol meer vervullen binnen die organisatie.

Door de aanwezigheid van mandatarissen die verkozen zijn door de leden van de betreffende beroepen en het bestaan van een voogdij van de overheid hebben de ordes een gemengd karakter: tussen een regulerings- en een zelfreguleringsstructuur.

3.2. Het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten

Het Instituut heeft als opdracht toe te zien op de opleiding en de permanente organisatie te verzekeren van een korps van specialisten die bekwaam zijn om de functies van accountant en belastingconsulent uit te oefenen, waarvan het Instituut de organisatie kan controleren en bijsturen, met alle noodzakelijke waarborgen inzake bekwaamheid, onafhankelijkheid en professionele rechtschapenheid. Het Instituut ziet er eveneens op toe dat de aan zijn leden toevertrouwde opdrachten behoorlijk worden uitgevoerd (art. 2 van de Wet van 22 april 1999, *B.S.* 11 mei 1999). Het gaat om een daadwerkelijke kwaliteitswaarborg ten aanzien van derden.

3.3. Het Beroepsinstituut van erkende Boekhouders en Fiscalisten

Het Instituut heeft als opdracht toe te zien op de opleiding en de permanente organisatie te verzekeren van een korps van specialisten die bekwaam zijn om de functies met betrekking tot de beroepsactiviteit van boekhouder en fiscalist uit te oefenen, met alle noodzakelijke waarborgen inzake bekwaamheid, onafhankelijkheid en professionele rechtschapenheid. Het Instituut ziet er eveneens op toe dat de aan zijn leden toevertrouwde opdrachten behoorlijk worden uitgevoerd (aanpassing van art. 44 van de Wet van 22 april 1999, *B.S.* 11 mei 1999). Het gaat om een daadwerkelijke kwaliteitswaarborg ten aanzien van derden.

3.4. Het Instituut der Bedrijfsrevisoren

Het Instituut heeft als opdracht toe te zien op de opleiding en de permanente organisatie te verzekeren van een korps van specialisten die bekwaam zijn om de functie van bedrijfsrevisor uit te oefenen, met alle noodzakelijke waarborgen inzake bekwaamheid, onafhankelijkheid en professionele rechtschapenheid. Het Instituut ziet er eveneens op toe dat de aan zijn leden toevertrouwde opdrachten behoorlijk worden uitgevoerd (aanpassing van art. 2 van de Wet van 22 juli 1953, *B.S.* 2 september 1953). Het gaat om een daadwerkelijke kwaliteitswaarborg ten aanzien van derden.

4. Betrekkingen tussen de ordes en de entiteiten van de integratiestructuur

De entiteiten van de integratiestructuur zijn onafhankelijk van de structuren van de ordes en vallen dus niet onder het wettelijk kader van deze laatste. Omdat ze niet één van de beroepen uitoefenen waarvoor aansluiting bij één van de drie Instituten is vereist, genieten ze ten volle van de vrijheid van vereniging bedoeld in artikel 27 van de Grondwet en de wetten die deze vrijheid waarborgen. Wanneer de ordes een rol toekennen aan de vakverenigingen, beroepsver-

enigingen en beroepsverbonden, moeten ze dat doen met strikte naleving van de wettelijke bepalingen op het vlak van de vrijheid van vereniging en kunnen zij zich dus niet mengen in de criteria voor de leiding ervan. De niet-erkenning van deze rol mag in geen geval leiden tot een situatie die voor de vakverenigingen, beroepsverenigingen en beroepsverbonden zou leiden tot het verlies van de andere rechten die organisaties, zelfs als het minderheidsorganisaties zijn, moeten kunnen genieten met name op het vlak

van studie, ontwikkeling en verdediging van de belangen van de beroepsbeoefenaars.

Het is belangrijk te herinneren aan de bepalingen van de verdragen nr. 87 en 98 van de Internationale Arbeidsorganisatie, waarvan België lid is, en waar België zich, door zijn toetreding, toe heeft verbonden uitwerking te verlenen aan de bepalingen van de verdragen, waaronder de naleving van:

Verdrag nr. 87

Artikel 2

De werknemers en de werkgevers, zonder enig onderscheid, hebben het recht zonder voorafgaande goedkeuring organisaties op te richten van hun eigen keuze, alsmede het recht daarvan lid te worden, op geen andere voorwaarde, dan dat zij zich naar de statuten van die organisaties hebben te gedragen.

Artikel 3

1. De werknemers- en werkgeversorganisaties hebben het recht statuten en reglementen op te stellen, vrij vertegenwoordigers te kiezen, het beheer en de werkzaamheden in te richten en werkprogramma's te formuleren.
2. De overheid moet zich onthouden van elke inmenging, welke dat recht kan beperken of de wettige uitoefening daarvan kan belemmeren.

Artikel 4

De werknemers- en werkgeversorganisaties mogen niet door administratieve autoriteiten opgeheven worden, of in de uitoefening van hun werkzaamheden worden geschorst.

Artikel 5

De werknemers- en werkgeversorganisaties hebben het recht vakverbonden en federaties op te richten en zich daarbij aan te sluiten en elke organisatie, elk vakverbond en elke federatie heeft het recht zich bij internationale organisaties van werknemers en werkgevers aan te sluiten.

Artikel 6

Het bepaalde in de voornoemde artikelen 2, 3 en 4 is van toepassing op de vakverbonden en de federaties van de werknemers- en werkgeversorganisaties.

Artikel 7

Het verkrijgen van rechtspersoonlijkheid door de werknemers- en werkgeversorganisaties, haar vakverbonden of federaties mag niet afhankelijk worden gesteld van zodanige voorwaarden, dat de toepassing van de bepalingen der artikelen 2, 3 en 4 in het gedrang komt.

Artikel 8

1. Bij de uitoefening van de rechten, welke hun bij dit verdrag zijn toegekend, zijn de werknemers, de werkgevers en hun respectieve organisaties gehouden, om, evenals de andere personen of georganiseerde groepen, de wetten van het land te eerbiedigen.
2. De nationale wetgeving mag geen afbreuk doen, noch op zodanige wijze toegepast worden, dat afbreuk wordt gedaan aan de waarborgen die in dit verdrag zijn voorzien.

Artikel 9

1. De mate waarin de waarborgen bij dit verdrag voorzien, ten aanzien van de gewapende machten en de politie van toepassing zijn, zal door de nationale wetgeving worden bepaald.
2. Overeenkomstig de beginselen, neergelegd in het achtste lid van artikel 19 van het Statuut der Internationale Arbeidsorganisatie, mag de bekrachtiging van dit verdrag door een lid niet beschouwd worden inbreuk te maken op een reeds bestaande wet, rechterlijke uitspraak, gewoonte of overeenkomst, die aan de leden van de gewapende macht en de politie de waarborgen toekent, welke bij dit verdrag zijn voorzien.

Artikel 10

In dit verdrag betekent het woord "organisatie" elke organisatie van werknemers of werkgevers, welke het bevorderen en het verdedigen van de belangen van de werknemers of de werkgevers ten doel heeft.

En:

Verdrag nr. 98

Artikel 1

1. De arbeiders moeten een volledige bescherming genieten tegen elke daad van discriminatie, die er op gericht is inbreuk te maken op de syndicale vrijheid in verband met het werk.

2. Dergelijke bescherming moet namelijk van toepassing zijn op al wat daden betreft die tot doel hebben

- a) de werkgelegenheid van een arbeider afhankelijk te maken van de voorwaarde dat deze zich niet aansluit bij een syndicaat of zijn lidmaatschap van een syndicaat opzegt;
- b) een arbeider ontslaan of hem enig nadeel berokkenen op welke wijze ook, om reden van zijn lidmaatschap van een vakvereniging of om reden van zijn deelname aan syndicale activiteiten buiten de werkuren of, met toestemming van de werkgever, gedurende de werkuren.

Artikel 2

1. Werkgevers- en werknemersorganisaties moeten een volledige bescherming genieten tegen alle daden van inmenging ten overstaan van elkaar, hetzij rechtstreeks, hetzij door beambten of leden, in hun vorming, hun werking en hun beheer.

2. Worden inzonderheid gelijkgesteld aan daden van inmenging in de zin van onderhavig artikel, maatregelen die tot doel hebben de stichting te bewerkstelligen van arbeidersorganisaties, die zouden worden geleid door een werkgever of een organisatie van werkgevers, of arbeidersorganisaties in stand te houden door geldelijke middelen of op een andere wijze, met de bedoeling deze organisaties onder het toezicht te plaatsen van een werkgever of van een organisatie van werkgevers.

Er moet eveneens worden benadrukt dat de vakverenigingen, beroepsverenigingen en beroepsorganisaties geen controleorganen zijn van de ordes, maar de drager van de controle die door elk van hun leden wordt uitgeoefend via de algemene vergaderingen en door hun recht om de mandatarissen van de ordes te verkiezen, en zelfs om zichzelf in die hoedanigheid te laten verkiezen.

Het is van groot belang te onthouden dat een wederzijds respect van de integratie- en de reguleringsorganen de enige waarborg is voor een correcte ontwikkeling van het beroep, voor de bescherming van zijn morele en sociale waarden. Deze consensus zal ons niet brengen tot een tussenvorm die Emile Durkheim als vader van de sociologie wenste, maar rekening houdend met de zwakke participatie van de beroepsbeoefenaars aan hun bestemming, heeft deze consensus de verdienste om bepaalde dwalingen te verhinderen, die de beroepsbeoefenaars vroeger hebben meegesleept in een spiraal van naar fascisme neigend corporatisme.

5. Conclusies

Het toenemende aantal beroepsorganisaties maakte het niet mogelijk tot samenhang te komen in een autoreguleringsstrategie van bepaalde boekhoudkundige en fiscale beroepen die vandaag deel uitmaken van de deelverzameling

van de erkende boekhoudkundige en fiscale beroepen. Het zou nuttig zijn geweest dat ze konden beschikken over een corporatieve overkoepelende structuur. Maar omdat het te moeilijk was om een dergelijke structuur op te zetten, werd een andere weg ingeslagen, de weg van de oprichting van publiekrechtelijke instellingen.

U mag immers niet uit het oog verliezen dat, hoewel die organisaties sociale entiteiten zijn die specifieke doelen nastreven en hun echte bestaansreden het bereiken van die doelstellingen is, ze in de loop van hun bestaan ook eigen behoeften in het leven roepen. Die behoeften worden uiteindelijk belangrijker dan de maatschappelijke doelstellingen, waardoor die organisaties uiteindelijk het verwezenlijken van hun behoeften als echt doel hebben, in het nadeel van hun oorspronkelijke doelstellingen. Daarbij werd nog geen rekening gehouden met het feit dat deze doelstellingen beïnvloed kunnen zijn door de al dan niet erkende doelstellingen van de leidinggevenden, de leden van de directieraden, hun vazallen en de invloedrijkste leden. Dit zou elke beroepsbeoefenaar moeten aanzetten om actiever deel te nemen aan de bestemming van onze beroepen. ●